

Bouwen aan een sterk Renkum!

**Programma Renkumse VVD
Verkiezingen 2022**

Inhoud

Inleiding	3
1. Renkum een prachtige gemeente waar het fijn leven is	5
a. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen	5
b. Waar we de dorpen groen en leefbaar houden	5
c. Waar vervoer van A naar B vlot gaat.....	6
d. Vol slimme en duurzame oplossingen	6
2. Een bloeiende lokale economie	7
a. Waar ondernemers de ruimte krijgen.....	7
b. Waar het dorp bruist en bezoekers van buiten aantrekt	7
c. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan	8
d. Waar iedereen meedoet en integreert.....	8
3. Waardevol samenleven	9
a. Met liefdevolle zorg, dichtbij huis.....	9
b. Waar je fijn kunt opgroeien	10
c. Waar onderwijs een gelijke start biedt	10
d. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen.....	11
4. Veilige dorpen.....	12
a. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen	12
b. Waar criminaliteit wordt aangepakt.....	13
5. Een gemeente die klaarstaat voor haar inwoners	13
a. Waar het belang van de inwoners voorop staat	13
b. We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen	14
c. En we verstandig met ons geld omgaan	14

Inleiding

Beste inwoners van Renkum, Heelsum, Doorwerth, Wolfheze, Heveadorp en Oosterbeek,

Renkum is een gemeente om van te houden! Jij mag wonen in één van onze prachtige dorpen in onze mooie natuur, goed bereikbaar en met zoveel actieve mensen en verenigingen. Dag in, dag uit zetten onze lokale politici zich in om deze plek nog mooier te maken. De gemeente wordt bestuurd door gemeenteraadsleden, wethouders en de burgemeester. Op woensdag 16 maart 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen. Dan is het aan jou om te bepalen wie er in de gemeenteraad mag plaatsnemen om jouw geluid te laten horen.

In de afgelopen vier jaar hebben we laten zien dat de VVD het verschil maakt. We hebben in samenwerking met andere partijen onnodig onderling gedoe tussen partijen in de raad opgelost, de financiën op orde gebracht, voor het eerst de zorguitgaven binnen de begroting gekregen, belastingverhogingen weten te beperken tot het hoogst noodzakelijke, de effecten van de coronacrisis zoveel mogelijk bestreden en waar mogelijk inwoners, ondernemers en verenigingen de ruimte gegeven die ze nodig hebben. Maar dit werk is nog lang niet af. In dit verkiezingsprogramma kun je per onderwerp lezen wat er volgens de Renkumse VVD de komende tijd nodig is.

Een gemeente die klaarstaat voor haar inwoners

Renkum moet volgens de VVD een gemeente zijn die werkt voor jou. Met een prettige woonomgeving die veilig is, met veel groen en goede voorzieningen in de buurt. Een gemeente die regelt dat de straten schoon zijn en zonder wateroverlast, dat kinderen veilig naar school kunnen en waar je dichtbij huis op liefdevolle zorg kunt rekenen als je dat tijdelijk echt nodig hebt. Dat Renkum die fijne plek is en blijft, waar jij prettig kunt wonen, werken en leven.

Goed en betaalbaar wonen

Of je nu alleen woont in Renkum, samenwoont met je partner in Oosterbeek of met kinderen een huis met tuin hebt in Doorwerth, je ziet en hoort het: de woningnood in de gemeente Renkum is hoog en het einde hiervan lijkt nog niet in zicht. Als Renkumse VVD willen wij dat er flink wat nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden op plaatsen waar dat verantwoord kan zodat iedereen in Renkum kan (blijven) wonen. We geven voorrang aan betaalbare koop- en huurwoningen en doorstroming. Daarnaast vinden wij het belangrijk dat vooral jonge gezinnen niet hoeven weg te trekken en onze kinderen of ouders in Renkum kunnen blijven als ze dat willen.

Een bloeiende lokale economie

De Renkumse VVD wil dat er voor Renkummers meer banen bijkomen in onze gemeente of in de regio. Want een baan is zoveel meer dan een inkomen. Het is het gevoel dat je bijdraagt aan de samenleving en het zorgt voor contact met fijne collega's en zingeving. Daarom willen wij dat iedereen in Renkum mee kan doen. Ondernemers horen voldoende ruimte te houden om zich op elk gebied te kunnen ontwikkelen. Juist de lokale bedrijven hebben soms een moeilijke tijd achter de rug en verdienen het om, vanuit de eigen kracht, door de gemeente snel en adequaat geholpen te worden. Vooral in recreatie en ruimte voor ZZP'ers zien we volop kansen voor Renkum.

Veiligheid thuis en in de buurt

In Renkum willen wij dat je prettig kunt leven. Dit betekent aandacht voor een groene omgeving en voldoende mogelijkheden om je vrije tijd te besteden met respect en behoud van onze mooie natuur. En prettig leven betekent óók veilig leven. Als VVD maken we verkeerssituaties in Renkum nog veiliger voor voetganger, fiets en auto en zorgen we voor een soepele doorstroming. Denk daarbij aan plekken zoals de spoorwegovergang bij Wolfheze. Zo komen we veilig en op tijd aan bij werk,

bij familie of op een andere bestemming. Als hulpdiensten nodig zijn, dan lukt dat zoveel mogelijk binnen de aanrijtijden, die daarvoor staan. De veiligheidsdiensten geven we zoveel mogelijk ruimte om onze vrijheid te beschermen en overlast aan te pakken.

Slim en duurzaam groen

Als het gaat om energie moet Renkum verduurzamen. Dat vraagt om verstandige en realiseerbare keuzes. De Renkumse VVD wil dat verduurzaming betaalbaar blijft voor iedereen. Zo zorgen we ervoor dat we klaar zijn voor de toekomst en onze dorpen leefbaar houden. Groene prestige projecten met grote risico's voor onze kleine gemeente gaan we niet doen. Laagvliegende vliegtuigen boven het dorp Renkum zijn uit den boze. Renkum is en blijft een groene gemeente en daar zijn we trots op. We willen graag Renkum ook voor komende generaties groen en aantrekkelijk houden.

Verstandige financiële keuzes

Als de gemeente meer uitgeeft dan er binnenkomt ontstaan er op enig moment problemen en kan Renkum niet langer zelfstandig blijven. Daarom letten we goed op onze gemeentelijke schatkist. We houden de lokale lasten zo laag mogelijk door de gemeentelijke taken op een sobere, maar effectieve manier uit te voeren. En als de gemeente geld overhoudt, zorgen we dat dit terecht komt bij onze inwoners en ondernemers. Zo houden we het leven in Renkum voor iedereen betaalbaar.

De Renkumse VVD is voor jou goed bereikbaar. Mocht je over dit programma iets met ons willen delen of vragen, dan kun je via <https://www.vvdrenkum.nl> contact met ons opnemen.

Bouw met ons mee aan een sterk Renkum!

Namens de Renkumse VVD

Wouter Hoge
Lijsttrekker

1. Renkum een prachtige gemeente waar het fijn leven is

a. Waar je goed en betaalbaar kunt wonen

Een huis is een thuis. De plek waar je je veilig en prettig wilt voelen. Daarom is het belangrijk dat iedereen een passende woning kan vinden. Wij willen dat Renkummers op ieder moment in hun leven het juiste huis kunnen vinden. Een huis dat past bij de levensfase waarin je je bevindt. Dat kan door aanpassing of doorstroming. Maar de realiteit is anders. Op dit moment is de woningnood in Renkum hoog. Als Renkumse VVD willen wij dat er veel nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen (wijzelf, onze kinderen en onze ouders) betaalbaar in Renkum kunnen (blijven) wonen.

1. Wij willen dat er waar mogelijk nieuwe huizen bijgebouwd gaan worden zodat iedereen betaalbaar in Renkum kan (blijven) wonen. Het bouwtempo moet omhoog.
2. Door te bouwen pakken we doorstroming aan bij zowel sociale huur, vrije huur als bij koopwoningen. Zo krijgen we voor elkaar dat ouderen die kleiner willen wonen, niet langer onnodig een eengezinswoning bezet houden en regelen we eerlijke toegang tot de huizenmarkt voor starters.
3. De gemeente maakt ruimte voor creatieve, nieuwe woonvormen zoals Tiny houses en kangoeroewoningen. Zo helpen we starters op weg en kunnen ouderen in een vertrouwde omgeving bij hun kinderen blijven wonen.
4. Om snel meer woningen te kunnen bouwen, kiezen we voor kortere en soepelere procedures voor nieuwbouw waar dit kan. We bestrijden leegstand van winkelruimte en kantoren door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca en door concentratie van winkels in een (kleiner) centrumgebied. Zo zorgen we voor prettige en leefbare centra.
5. Wij zullen ons verzetten tegen extra eisen op lokaal niveau bovenop datgene waar de woningen volgens landelijk wetten en normen al aan moeten voldoen. Dat maakt het alleen maar duurder en daardoor steeds moeilijker om betaalbaar te bouwen.
6. We schaffen de welstandstaak van de commissie ruimtelijke kwaliteit af.
7. We willen de belasting op de eigen woning zo laag mogelijk houden als kan.

b. Waar we de dorpen groen en leefbaar houden

We wonen allemaal graag in een dorp waar we ons thuis voelen. Een dorp dat groen, schoon en veilig is.

1. Natuur is belangrijk en verdient bescherming. En we realiseren ons dat ruimte schaars is. Daarom blijven we kritisch kijken naar wat haalbaar en realistisch natuurbeleid is, met een juiste balans tussen wonen, ondernemen en recreatie. De VVD is voor versterking van bestaande natuurwaarden en staat open voor andere invulling van zogeheten ontwikkelingsgebieden voor energieopwekking en woningbouw.
2. We willen meer groene plekken met bomen en planten in de dorpen, hoe klein dan ook. Een stenen omgeving is al snel opgefleurd met vergroening. Zo zorgen we voor een omgeving die klimaatbestendiger en koeler is.
3. Bij het onderhoud van groen werken we zoveel mogelijk samen met inwoners. Initiatieven van inwoners en bewonersorganisaties om de eigen straat of buurt te vergroenen en te onderhouden worden van harte aangemoedigd.
4. Inwoners kunnen afval zo goedkoop mogelijk kwijt. Daarbij streven we zoveel mogelijk naar hergebruik, goede openingstijden en brengmogelijkheden op onze milieustraat Veentjesbrug.
5. Hondenpoep, zwerfvuil, vuilnis rondom afvalcontainers, graffiti en andere overlast worden aangepakt en vernielingen snel hersteld. De kosten hiervan worden zoveel mogelijk verhaald

- op de veroorzaker. Vooral dumping van afval in onze natuur pakken we hard aan.
6. We willen een goed werkend en betaalbaar riool. We vinden het normaal dat iedereen die hiervan gebruik maakt bijdraagt aan de kosten. Of je nu een huis huurt of een huis bezit. De rioolheffing mag niet hoger zijn dan strikt noodzakelijk.
  7. Jongeren in onze gemeente hebben weinig mogelijkheden voor ontspanning met elkaar. Samen met de jongerenraad en andere jongerenorganisaties willen we op zoek gaan naar meer ontspanningsmogelijkheden voor hen.

c. Waar vervoer van A naar B vlot gaat

We verplaatsen ons allemaal voortdurend. We gaan naar werk, bij vrienden en familie op bezoek of wandelen een rondje om de hond uit te laten. Hoe we ons ook verplaatsen: het is fijn om zonder al te veel gedoe van A naar B te komen. Dat de doorstroming goed is, je niet ergens in de file staat om het dorp uit te komen en je te laat bent bij je afspraak. En het is bovenal belangrijk dat verkeerssituaties veilig zijn voor voetganger, fietser en automobilist.

1. Het is belangrijk dat onze reistijd niet langer is dan nodig. Daarom werken we aan goede doorstroming van het verkeer, voor fiets, auto en openbaar vervoer. Door verschillende vormen van vervoer beter op elkaar aan te sluiten, komen we sneller aan op onze bestemming. En voorkomen we onnodige uitstoot door file.
2. Verkeersveiligheid heeft onze prioriteit. We richten onze straten en dorpen, in het bijzonder in de buurt van scholen en sportclubs, veilig in. Dat doen we in samenwerking met politiediensten, ouders en buurtbewoners.
3. Of het nu met een 'gewone' fiets, een elektrische fiets of een ander nieuw vervoersmiddel is: onze inwoners kunnen zich prettig en veilig door Renkum bewegen. Deze ontwikkelingen vragen om fietspaden en wegen die worden ingericht op de toekomst, waarbij veiligheid en doorstroming centraal staan.
4. Wij blijven streven naar een rechtstreekse busverbinding met de WUR, station Ede-Wageningen en ziekenhuis De Gelderse Vallei. Het is belangrijk dat het openbaar vervoer van goede kwaliteit is, met een goede verbinding tussen dorpen en met de regio. Daarin zien we de voordelen van innovatieve en kostenefficiënte vormen van openbaar vervoer, zoals snelbussen, buurtbussen, deelauto's en deelscooters. Bij aanbestedingen houden we daarom altijd ruimte in de afspraken voor nieuwere, slimmere en goedkopere alternatieven.
5. Ook blijft een betere ontsluiting van de Groene Waarden aan de Fonteinallee een belangrijk streven, zodat zwaar verkeer door woonwijken zoveel mogelijk voorkomen wordt.
6. Betaald parkeren remt winkelbezoek en levert nauwelijks iets op; daarom zullen we dit niet doorvoeren.

d. Vol slimme en duurzame oplossingen

Renkum moet verduurzamen. Er komen flinke veranderingen, die om verstandige keuzes en draagvlak vragen. Duurzaamheid biedt kansen voor economische groei en een fijn en leefbaar dorp. Maar wel op een betaalbare manier voor gewone gezinnen en ondernemers. Door dit op een slimme manier aan te pakken, kunnen we ons leven blijven leiden zoals we zelf willen en blijven onze dorpen prettig om te wonen. We doen niet mee aan prestigeprojecten die weinig opleveren op termijn, maar veel kosten en risico's met zich meebrengen. Renkum zal loyaal de landelijke richtlijnen volgen, maar we gaan niet op de troepen vooruitlopen om maar het beste jongetje van de klas te zijn. Renkum kan als kleine gemeente hierin niet een te grote broek aantrekken ten koste van onze inwoners en als kleine gemeente het risico lopen op flaters bij megaprojecten.

1. De energietransitie en verduurzaming bieden grote kansen voor het stimuleren van innovatie en werkgelegenheid. De gemeente voert actief beleid om nieuwe sectoren op dit gebied ruimte te geven.
2. Wij ondersteunen het streven naar een CO2 neutraal Renkum in 2050.
3. Voordat een wijk overgaat op een andere energievoorziening dan aardgas, willen we dat inwoners een betaalbaar alternatief aangeboden krijgen. Denk bijvoorbeeld aan slimme energienetwerken, waarbij huishoudens overtollige duurzame energie onderling kunnen delen. Het gasnetwerk behouden we voor de toekomst, voor als waterstof of groen gas toegankelijk zijn.
4. We maken het zo gemakkelijk mogelijk om zonnecellen en laadpalen aan te vragen. Zo stimuleren we duurzame energie.

2. Een bloeiende lokale economie

a. Waar ondernemers de ruimte krijgen

Het midden- en kleinbedrijf is dé banenmotor van de economie, ook in Renkum. Als het goed gaat met de lokale ondernemers, dan gaat het goed met de gemeente. Maar de coronacrisis heeft onze Renkumse bedrijven en ondernemers hard geraakt. Zij hebben een moeilijke tijd achter de rug. En hoewel de coronacrisis nu op zijn einde lijkt, moeten we de economie juist blijven stimuleren. Daarom willen wij ondernemers de komende periode blijven ondersteunen. Zo dragen we bij aan een bloeiende economie, banen voor onze inwoners en innovatieve technieken voor de toekomst.

1. Door ondernemers de ruimte te geven en te zorgen voor minder regels, stimuleert de gemeente een gezonde lokale economie en meer banen.
2. De gemeente geeft opdrachten zoveel mogelijk aan lokale ondernemers binnen de mogelijkheden van de wet.
3. Er is sprake van een uitnodigend evenementenbeleid, waarbij het loket actief en oplossingsgericht meedenkt.
4. Ondernemers kunnen een beroep doen op het subsidiebureau om mee te denken over co-financiering van goede plannen.
5. Ondernemers(verenigingen) krijgen meer mogelijkheden. Zelf kunnen zij bijvoorbeeld het beste beslissen wanneer hun winkel open of dicht gaat, ook op zondag.
6. Tijdens het terrasseizoen maken we het uitbreiden van terrassen beter mogelijk zolang dat geen extra overlast met zich meebrengt.
7. We streven naar het zoveel mogelijk afschaffen van vergunningen en vervangen wij deze waar mogelijk door algemene regels of een meldingsplicht.

b. Waar het dorp bruist en bezoekers van buiten aantrekt

Onze lokale ondernemers werken iedere dag hard aan een levendige en aantrekkelijke winkelstraat. Door in leegstaande gebouwen wonen, werken, detailhandel en horeca te vermengen, creëren we een bloeiende lokale economie. Een dorp komt pas echt tot leven als het binnen het dorp bruist. Met een veilig en aantrekkelijk centrum, trekken we bezoekers aan van buiten en zorgen we voor prettige dorpen, die klaar zijn voor de toekomst.

1. We stimuleren winkelen in onze winkelgebieden, zowel fysiek als digitaal. Aantrekkelijke, veilige en bruisende gebieden zorgen voor een levendige winkelstraat vol met lokale ondernemers en belangrijke ketens.

2. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel en horeca. Dit doen we door in de gemeentelijke plannen voor voldoende vrijheden te zorgen. Overlast gevende bedrijven concentreren we zoveel mogelijk op daarvoor geschikte locaties. We bestrijden leegstand door het mengen van functies voor wonen, werken, detailhandel, dienstverlening en horeca. Door het opstellen van ruime omgevingsplannen willen we concentratie van bepaalde bedrijvigheid bevorderen. Zo houden we onze dorpen prettig en leefbaar.
3. Recreatie en toerisme zijn belangrijk voor onze lokale economie. Daarom willen wij dat de gemeente dit stimuleert met promotie. Recreatieve ondernemers mogen uitbreiden zolang zij rekening houden met de natuur. De toeristenbelasting is zo laag als mogelijk. Met de inkomsten verbeteren we o.a. de kwaliteit van recreatie en toerisme.
4. We zijn trots op onze Airborne traditie, onze culturele voorzieningen en ons erfgoed. Samen met onze inwoners, organisaties en betrokken instanties slaan we de handen ineen om deze belangrijke waarden te laten bestaan en te versterken in de toekomst.

c. Waar zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan

1. Werk is van groot belang voor de mens en de samenleving. Werk zorgt voor contact met andere mensen. Werk leidt tot zelfstandigheid en eigenwaarde. Wie werkt, investeert in zichzelf en draagt zijn steentje bij aan de toekomst van onze samenleving.
2. We willen dat zoveel mogelijk mensen aan het werk gaan. Bij om- en bijscholing richten we ons daarom op hoe iemands talenten en mogelijkheden aansluiten op de arbeidsmarkt. Wanneer de stap naar regulier werk nog te groot is, begeleiden we onze inwoners naar beschut werk en leerwerkplekken.
3. Het onderwijs en het bedrijfsleven werken nauw samen om te zorgen dat er voldoende passende banen zijn voor wie klaar is met zijn opleiding.
4. Wie naar vermogen bijdraagt kan op onze ondersteuning rekenen. Het verliezen van een baan is al ingrijpend genoeg. Wel verwachten wij een tegenprestatie, omdat we het belangrijk vinden dat mensen blijven meedoen in de samenleving.
5. Wanneer je van een uitkering naar een betaalde baan gaat, willen we dat je er op vooruit gaat.
6. Wie minder bijdraagt kan ook minder een beroep doen op de samenleving. Als je bijstand ontvangt maar de sollicitatieplicht niet naleeft of geen tegenprestatie verricht, verlies je je uitkering of wordt je daarop gekort. Uitkeringsgerechtigden die onvoldoende ingeburgerd zijn, kunnen als tegenprestatie verplicht worden op onderdelen te werken aan inburgering en integratie.
7. Bij problematische schulden zorgen we voor ademruimte, zodat de problemen met behulp van een schuldhulpverlener op een rij gezet kunnen worden. Zo voorkomen we verdere escalatie. Bij schuldhulpverlening hebben we specifiek aandacht voor de mentale gezondheid van onze inwoners en eventuele betrokken kinderen. Wanneer er signalen zijn dat schulden ontstaan, bieden we zo vroeg mogelijk hulp aan.

d. Waar iedereen meedoet en integreert

We hebben te lang gedacht dat de inburgering van nieuwkomers enkel hun eigen verantwoordelijkheid is. Maar je bent niet direct zelfredzaam in een land dat in elk opzicht anders is dan waar je vandaan komt. Van nieuwkomers, ongeacht de herkomst, verwachten we dat ze in ruil voor de geboden gastvrijheid bijdragen aan onze samenleving. Door de Nederlandsetaal te leren en je te verdiepen in onze normen en waarden, kun je sneller aan het werk. Daarbij bieden we goede begeleiding.

1. We onderkennen dat we in meerdere sectoren, zoals de zorg, nieuwkomers nodig zullen hebben. Die zijn dan ook van harte welkom en wij willen dat ze zich welkom voelen.
2. We sluiten niemand uit. Er zijn in Nederland heel veel nieuwkomers die hun eigen weg hebben gevonden en geïntegreerd zijn in onze samenleving. Zij hebben de kansen gegrepen die ons land biedt. We zijn daar trots op en verwachten dat ook van anderen.
3. De Nederlandse taal spreken is cruciaal voor het vinden van een baan. Daarbij verwachten we van iedereen maximale inspanning om het Nederlands te leren. Wanneer iemand niet voldoende Nederland spreekt en bewust niet meewerkt, kunnen boetes volgen of korten we de uitkering.
4. Jonge kinderen van ouders die inburgeren worden gestimuleerd en gefaciliteerd om naar een peuterspeelzaal te gaan om achterstanden vroeg aan te pakken. We betrekken ouders bij taalonderwijs voor jonge kinderen. Bij de inburgering besteden we aandacht aan onderwerpen als zelfbeschikking, de gelijkwaardigheid van man en vrouw, LHBTI-rechten, antisemitisme en de vrijheid van godsdienst.
5. Voor afgewezen asielzoekers of illegale migranten is in Nederland geen plaats. De gemeente ondersteunt hen niet met hulp en verleent geen opvang.
6. We ondersteunen organisaties die integratie bevorderen. Dat betekent dat we geen subsidies verstrekken aan organisaties die dat juist niet doen.

3. Waardevol samenleven

a. Met liefdevolle zorg, dichtbij huis

Vroeg of laat krijgen we allemaal met zorg te maken. Daarom willen we goede en liefdevolle zorg waarin onze inwoners centraal staan. Met hulp die dichtbij huis wordt georganiseerd, zodat je in je eigen buurt goed oud kunt worden. Een buurt waar je burens gemakkelijk kunt ontmoeten voor een gezellig praatje. En waar alle straten goed toegankelijk zijn, zodat iedereen gemakkelijk naar de buurtwinkel kan gaan.

1. Renkummers blijven het liefst zo lang mogelijk in hun eigen dorp wonen. We zetten daarom in op het bouwen van meer woningen. Ook initiatieven voor woonvormen waar ouderen uit onze eigen gemeente bij elkaar kunnen wonen zullen positief worden bekeken.
2. Zorg moet betaalbaar blijven. Daarom kijken we kritisch of de hulp die we geven passend is en of niet andere kanalen deze zouden moeten vergoeden (zoals zorgkantoor of zorgverzekeraar of door mensen zelf). Hierop moet echt steviger ingegrepen worden in Renkum om te voorkomen dat Renkum zelf in armoede vervalt en niet langer zelfstandig kan blijven.
3. Wanneer zorg nodig is, dan moet het snel beschikbaar en van goede kwaliteit zijn. Daarom spreken we met zorgorganisaties af hoe lang dit mag duren.
4. We vragen inwoners om ondersteuning zoveel mogelijk zelf te regelen, zodat het past bij hun wensen. Pas in tweede instantie zou naar de overheid gekeken moeten worden.
5. We ondersteunen onze mantelzorgers waar mogelijk. Welzijnsorganisaties onderhouden contact met mantelzorgers om overbelasting te voorkomen. Het moet mogelijk zijn om laagdrempelig in de eigen dorpen hulp te krijgen. Zo zorgen we voor basisondersteuning in het dagelijks leven.
6. Als volwassen, kinderen of gezinnen toch zwaardere hulp nodig hebben, dan helpen wij hen daarheen op weg. Daarbij letten wij ook op de kosten en de effectiviteit van onze zorgaanbieders.
7. We willen meer samenwerken met zorgverzekeraars, zodat we meer zorg kunnen

aanbieden zonder “schotten” bij complexe zorgvragen en multi-probleem gezinnen en zij zelf waar mogelijk ook meebetalen aan oplossingen die we bedenken.

b. Waar je fijn kunt opgroeien

Ouders zijn verantwoordelijk voor het gezond opgroeien van hun kinderen. Wij helpen daarbij, door te werken aan een samenleving waar kinderen op een veilige en prettige manier kunnen opgroeien en hun talenten kunnen ontwikkelen. Wanneer opgroeien niet gemakkelijk gaat, gezinnen het zelf niet meer aankunnen en er soms jeugdzorg nodig is, bieden we hulp. Dat doen we het liefst zo dichtbij het huis mogelijk, zodat onze jeugd zo normaal mogelijk kan opgroeien. Hierbij letten we goed op dat we niet onnodig stickers (diagnoses) plakken: niet iedereen heeft daar hulp bij nodig. Normaliseren noemen we dat. Maar nog niet alles in de jeugdzorg verloopt even goed. Er zijn flinke wachtlijsten voor hulp en dat moet zo snel mogelijk worden opgelost.

1. Er komt waar mogelijk in Renkum een scherpere afbakening van wat we scharen onder jeugdzorg. Nog te vaak krijgen kinderen hulp voor zaken die horen bij normaal opgroeien of blijkt hulp niet effectief.
2. Opgroeien gaat nu eenmaal niet zonder horten en stoten. Van ouders verwachten wij dan ook verantwoordelijkheid voor het gezond opgroeien van hun kinderen.
3. Wanneer hulp wel nodig is, focussen we ons op normaliseren. We plakken niet onnodig stickers en maken het niet zwaarder dan nodig. Het is niet de bedoeling dat kinderen die hulp krijgen, dit de rest van hun leven als last meedragen.
4. Het voorkomen van hulp, preventie, is erg belangrijk. Zo voorkomen we dat we zwaardere hulp moeten bieden. Problemen bij kinderen en gezinnen proberen we daarom zo vroeg mogelijk te signaleren. Sociale dorpteams, huisartsen, scholen en sportclubs hebben hierin een belangrijke rol. Met hen gaan we in gesprek om te zorgen dat deze aanpak zo effectief mogelijk wordt.
5. We pakken de wachtlijsten in de jeugdzorg aan. Als kinderen extra hulp nodig hebben moet dat mogelijk zijn zonder dat zij maandenlang moeten wachten. Dat geldt zowel voor reguliere als voor hoog-specialistische jeugdzorg. We selecteren dus strenger aan de poort wie er hulp nodig hebben, maar als die zorg nodig is, dan kopen we ook voldoende zorg in tegen een reële prijs en met zo min mogelijk bureaucratie.
6. Ieder gezin met meerdere problemen heeft één hulpverlener als aanspreekpunt. Dat creëert vertrouwen en maakt dat hulp effectief geboden kan worden door minder versnippering.
7. De problemen van de kinderen kunnen voortkomen uit schuldenproblematiek of gezondheidsproblemen van de ouders. Door niet alleen naar het kind te kijken maar naar het gehele gezin kunnen de kinderen beter en effectiever geholpen worden.
8. We zorgen voor de aanwezigheid van voldoende toegankelijke jeugdprofessionals bij de huisarts en/of laagdrempelige toegang tot contactpersonen in de filosofie van dorpsgericht werken. Zij zijn bekend met regionale zorgorganisaties en de behoeften van ouders en kinderen. Zo voorkomen we onnodige doorverwijzingen naar te zware hulp.
9. Het coronavirus heeft het belang van mentale gezondheid extra benadrukt. Door met scholen en sportverenigingen al vroeg in te zetten op het weerbaar maken van de jeugd en het bespreekbaar maken van mentale gezondheid, kunnen veel problemen worden voorkomen. Huiselijk geweld en kindermishandeling hebben de hoogste prioriteit. Waar signalen zijn van kindermishandeling, moet dit herkend worden door hulpinstanties. In deze situaties moet hulp altijd direct beschikbaar zijn.

c. Waar onderwijs een gelijke start biedt

Goed onderwijs biedt kinderen en jongeren de kans op een gelijke start en geeft ze kennis en

vaardigheden mee waar ze de rest van hun leven profijt van hebben. Op school leren we kinderen ook wat onze normen en waarden zijn en hoe we in Nederland met elkaar omgaan. Op school leer je wat normaal is en wat niet. Goed onderwijs speelt daarom niet alleen een grote rol in het leven van mensen: de hele samenleving heeft er belang bij.

1. Onderwijs moet van goede kwaliteit zijn. Schoolbesturen zijn hiervoor verantwoordelijk, maar de gemeente is gesprekspartner. Als de kwaliteit van lesgeven onder druk staat, biedt de gemeente ondersteuning. Die rol pakt de gemeente ook als het gaat om het voorkomen van thuiszitters in het onderwijs.
2. Om de ontwikkelkansen van jonge kinderen te vergroten, stimuleert de gemeente dat (taal) achterstanden bij jonge kinderen worden weggewerkt, bijvoorbeeld op de peuterspeelzaal of kinderdagverblijven.
3. School is een veilige plek waar kinderen zich thuis voelen. Scholen hebben nadrukkelijk een taak bij vroegtijdige signalering van radicalisering, loverboys en huiselijk geweld.
4. School is een sociale ontmoetingsplaats. Daarom stimuleert de gemeente dat er ruimte in of nabij het schoolgebouw is die bijdraagt aan de ontwikkeling van kinderen, op het gebied van muziek, sport en cultuur. School- en sportgebouwen kunnen voor verschillende doelgroepen worden gebruikt.
5. Het is belang dat een school goed en veilig bereikbaar is. Daarom zorgen we voor een veilige toegang tot de school, met veilige wandel- en fietsroutes. Ook kijken we naar bijvoorbeeld kiss and ride parkeerplekken waar mogelijk en economisch haalbaar.
6. Pesten is een veel voorkomend probleem onder jongeren, of dit nu op straat, in de klas, op het sportveld of online is. In onze dorpen zetten we ons actief in voor het maken afspraken die pesten tegengaan en zullen voorkomen: het 'anti-pestent-pact'. Hangjongeren die bij scholen vernielen of dreigen, pakken we stevig aan.

d. Waar we gezond zijn, sporten en bewegen

Sporten is ontzettend belangrijk. Sport verbindt, geeft zelfvertrouwen, plezier en ontspanning. Door te sporten zorgen we bovendien goed voor een gezonde, duurzame en weerbare samenleving. Zeker nu in de gemeente Renkum de gemiddelde leeftijd steeds verder toeneemt en onze jeugd zich soms verveelt, is het belangrijk dat we in beweging blijven en dat sport voor iedereen toegankelijk is. Daarom werken we samen met scholen, sportverenigingen en andere maatschappelijke instellingen zodat iedere inwoner van jong tot oud kan sporten.

1. Sporten is belangrijk voor de fysieke en mentale gezondheid. Door te sporten worden we fitter, sluiten we vriendschappen en nemen we actiever deel aan de samenleving. Omdat sport op zoveel manieren een positieve invloed heeft op ons leven, is het logisch om sport in te zetten als hulpmiddel voor onze inwoners met wie het minder goed gaat. Daarom willen we dat sportclubs, onderwijs en zorginstellingen nauw met elkaar samenwerken.
2. Bij nieuwbouw, ontwikkelingen of groot onderhoud denken we na hoe onze openbare ruimte ook kan worden ingericht voor buitensport. We vragen daarbij actief aan onze inwoners om mee te denken.
3. Sportverenigingen, scholen en buitenschoolse opvang werken nauw samen om de schoolgaande jeugd zoveel mogelijk te laten bewegen. Onze buurtsportcoaches kunnen hierbij helpen.
4. Sport is toegankelijk voor iedereen, dus ook voor ouderen en mensen met een beperking. De gemeente besteedt een vast gedeelte van de sportsubsidie juist aan deze groep inwoners. Om ouderen voldoende te laten bewegen, zorgen we voor wandelroutes met voldoende rustmogelijkheden.
5. Sporten kan een belangrijke uitlaatklep zijn voor jongeren. We dragen daarom financieel bij aan

- het sporten van kinderen, als hun ouders dit niet kunnen betalen.
6. Waar het kan, zetten we sportaccommodaties zoveel mogelijk in voor meerdere doeleinden. Zo kunnen zoveel mogelijk van onze inwoners gebruik maken van de faciliteiten. Ook zorgen we ervoor dat jongerenprojecten gebruik kunnen maken van sportaccommodaties.
  7. Sportevenementen zijn een manier om Renkum op de kaart te zetten, te verbinden en mensen in beweging te krijgen. Daarom gaan we in actief in gesprek met organisaties van grotere sportevenementen om dit voor elkaar te krijgen.
  8. In ons sportbeleid geven we in het bijzonder aandacht aan gelijke kansen en de gelijke behandeling van al onze inwoners. Voor discriminatie, homofobie, antisemitisme en racisme is geen plek in Renkum.
  9. Sportverenigingen moeten zoveel mogelijk op hun eigen benen kunnen staan. Sportaccommodaties worden gebruikt en onderhouden op een verantwoorde wijze. In overleg met elkaar bekijken we wie hiervoor de meest geschikte partij is om beheer en onderhoud van die accommodatie uit te voeren. Hierdoor kunnen ambitieniveau en maatschappelijk verantwoord gebruik hand in hand gaan.

4. Veilige dorpen

a. Waar we veilig zijn en ons veilig voelen

Het is belangrijk dat we ons veilig voelen in onze eigen buurt en huis. Zonder veiligheid geen vrijheid. Wij willen dat iedereen in Renkum veilig kan wonen, verblijven, werken en ondernemen. Dat de dorpen niet alleen veilig zijn, maar eenieder zich ook veilig voelt. Maar veiligheid is een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Samen met inwoners en ondernemers faciliteert de gemeente daarom een veilige leefomgeving. Door met elkaar op te trekken gaan we overlast tegen. We pakken criminaliteit hard aan en zetten alles op alles om herhaling te voorkomen.

1. Het is belangrijk dat politie, brandweer en ambulances 24 uur per dag beschikbaar zijn. De hulpdiensten zijn op tijd als je ze nodig hebt. Daarbij maakt het niet uit vanuit welke gemeente de diensten komen. Ook overige hulpdiensten zijn goed bereikbaar, benaderbaar en snel op de plek aanwezig.
2. In onze dorpen moet iedereen zichzelf kunnen zijn. Daarom pakken we geweld en discriminatie op basis van geloof, ras of seksuele voorkeur hard aan en zorgen we ervoor dat het doen van aangifte zo makkelijk mogelijk wordt gemaakt.
3. Aangifte doen kan op het bureau, via internet of telefoon en via de eigen wijkagent die in dat geval op afspraak langs komt.
4. We gaan in gesprek met de landelijke politie en het ministerie van veiligheid en justitie om politie en buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) meer zichtbaar op straat en in dorpen te krijgen. Extra boa's vergroten de zichtbaarheid van handhaving en bestrijden kleine criminaliteit. De kosten van handhaving worden zoveel mogelijk verhaald op diegenen die het veroorzaken.
5. Iedereen kan bijdragen aan de veiligheid in de buurt. Wijkagenten die de buurt of het dorp goed kennen voegen daar iets extra's aan toe. De gemeente stimuleert de oprichting van buurtpreventieverenigingen en WhatsApp-groepen. Inwoners en dorpsagenten werken daarbij samen.
6. We vinden het normaal dat je met je handen van andermans spullen afblijft. Geweld is helemaal uit den boze. Zeker tegen onze hulpverleners en anderen die zich voor de publieke zaak inzetten. Deze horen ongestoord hun werk te kunnen doen. Mensen die dit wel doen pakken we hard aan.
7. Goede beveiliging is de beste bescherming. Keurmerken zoals Keurmerk Veilig Wonen en

Keurmerk Veilig Ondernemen helpen inwoners en ondernemers bij hoe ze hun huis of bedrijf goed kunnen beveiligen tegen inbraak. De gemeente en politie promoten deze keurmerken.

8. Overlast is een grote ergernis. De politie grijpt altijd in als mensen de regels overtreden of overlast veroorzaken. Raddraaiers en hangjongeren worden opgespoord en aangepakt. Wanneer de politie ingrijpt, kan zij rekenen op onze steun en die van het lokaal gezag.
9. Waar mogelijk zetten we camerabeveiliging in om dumping van afval in onze natuur, georganiseerde criminaliteit (zoals overvallen en babbeltrucs) tegen te gaan en andere overlast te beperken.

b. Waar criminaliteit wordt aangepakt

Mensen worden niet geboren als crimineel maar glijden vaak af door een slechte opvoeding, verkeerde vrienden of een onveilige omgeving. Het is daarom belangrijk dat de gemeente bij de aanpak van criminaliteit kiest voor de juiste balans tussen repressie en preventie. De kracht van onszelf, ondersteund door een gemeente die veiligheid faciliteert, vormt het fundament van onze samenleving.

1. Om te voorkomen dat er herhaling van crimineel gedrag plaatsvindt, werken we samen met scholen om jongeren die met justitie in aanraking zijn gekomen perspectief te bieden. Het leren meedoen in de samenleving voorkomt dat ze afglijden naar georganiseerde criminaliteit.
2. Crimineel geld mag de bovenwereld niet bereiken. De gemeente is scherp op ondermijning en witwaspraktijken. We weigeren een vergunning of trekken deze in als deze misbruikt wordt voor het faciliteren van criminele activiteiten.
3. Door zichtbare wijkagenten die surveilleren gaan we verloedering en overlast op straat en in dorpen tegen.
4. De burgemeester heeft veel bevoegdheden die zij kan gebruiken om Renkum veiliger te maken. Wij willen dat zij deze ook daadwerkelijk gebruikt.

5. Een gemeente die klaarstaat voor haar inwoners

a. Waar het belang van de inwoners voorop staat

De gemeente is er om problemen op te lossen. Het belang van de inwoners staat altijd voorop. Met eenvoudige formulieren, helder taalgebruik en overzichtelijke regels helpen we alle inwoners en ondernemers vooruit in het leven en voorkomen we wachtrijen, problemen en frustraties.

1. Brieven en formulieren van de gemeente zijn voor iedereen begrijpelijk.
2. We vinden het normaal dat de gemeente de telefoon opneemt wanneer je belt met een vraag en er alles aan doet om je goed te helpen. Dit kan en moet in Renkum echt beter.
3. De digitale dienstverlening van de gemeente is van goede kwaliteit. Inwoners kunnen hun zaken zoveel mogelijk vanuit huis regelen en wanneer het hen uitkomt.
4. Het gemeentehuis is fysiek bereikbaar en kent openingstijden buiten kantooruren voor zaken die je niet digitaal kunt regelen. Bij vragen is het altijd mogelijk om een mens te spreken in plaats van een computer. Bij vervanging of renovatie van het huidige gemeentehuis kiezen we voor de goedkoopste oplossing waarbij ambtenaren goed kunnen werken.
5. De gemeente zorgt ervoor dat ICT volledig up to date is, zodat privacygevoelige informatie van inwoners beschermd is tegen digitale hacks en cyberaanvallen.
6. Een transparante overheid vinden wij belangrijk. De gemeente informeert inwoners over gegevens die belangrijk zijn om een oordeel te kunnen vormen over het lokaal bestuur, zoals de besteding van subsidies.

7. De gemeente werkt samen met andere overheden om digitale criminaliteit zoals identiteitsfraude tegen te gaan of te bestraffen.
8. De wereld houdt niet op bij de gemeentegrens. De gemeente werkt slim samen met andere gemeenten in de regio als dit leidt tot betere oplossingen voor bereikbaarheid, regionale werkgelegenheid, energieopwekking of woningbouw.

b. We onze krachten bundelen voor slimme oplossingen

Renkum maken we met elkaar! We bundelen onze krachten en werken met plezier samen omde problemen op te lossen in onze eigen straat, buurt of dorp. Daarom vinden we het belangrijk datde gemeente slimme en creatieve initiatieven van inwoners en ondernemers aanmoedigt. En bij belangrijke besluiten worden onze inwoners in een zo vroeg mogelijk stadium betrokken.

1. Het enthousiasme van de samenleving benutten we zoveel mogelijk. Daarom zitten we initiatieven van ondernemers en verenigingen zo min mogelijk in de weg met regels en vergunningen en denken we proactief mee bij een verenigingen-, ondernemers- of duurzaamheidsloket.
2. We denken mee met maatschappelijke initiatieven die inwoners betrekken, bijvoorbeeld via het "right to challenge". Zo kunnen groepen inwoners gemeentelijke taken overnemen als zij daarvoor een goedkoper en beter plan hebben.
3. Bij het opstellen van nieuw beleid wordt iedereen die dit direct raakt gevraagd om mee te denken. Daarbij creëert de gemeente vooraf duidelijkere verwachtingen om teleurstellingen achteraf te voorkomen. Zowerken we aan draagvlak en beter beleid.
4. Participatie betekent niet dat de grootste schreeuwers gelijk krijgen. De gemeente heeft meer oog voor de 'stille meerderheid' die de gemeente niet altijd zo snel weet te vinden of uiteindelijk de rekening betaald. Zo houden we balans bij het maken van keuzes. Daarmee schuift de gemeenteraad de verantwoordelijkheid niet van zich af!

c. En we verstandig met ons geld omgaan

Een gemeente is pas gezond als de financiën op orde zijn. Belastinggeld wordt verdiend door onze ondernemers en inwoners. Daar gaan we zuinig en verstandig mee om. De belasting houden we zo laag mogelijk. Gemeenten krijgen echter steeds meer taken en de gemeentelijke financiën staan in alle gemeenten onder druk. Daarom is het belangrijk dat de gemeente helder en transparant verantwoording blijft afleggen over de besteding van belastinggeld.

1. We geven niet meer geld uit dan er binnenkomt.
2. We stellen ons strijdbaar op als het Rijk taken bij de gemeente neerlegt en met onvoldoende middelen over de brug komt.
3. De woonlasten (zoals de OZB) blijven zo laag mogelijk.
4. De gemeentelijke leges zijn gebaseerd op de kostprijs. 'De gebruiker betaalt' is het uitgangspunt.
5. Meer dan 50% van onze Renkumse begroting gaat naar de zorg en uitkeringen. Als Renkum zelfstandig wil blijven willen we voor toepassing van ons beleid en fraudeopsporing meer samen gaan werken met andere gemeenten om kosten te besparen op de uitvoering en onderzoeken hoe we de toegang tot die voorzieningen verder kunnen beperken tot hen die het echt nodig hebben.

Dank voor het lezen!

Wij zullen ons de komende periode, zoals ook de afgelopen jaren, weer het vuur uit de sloffen lopen voor onze inwoners. Wanneer u ook een bijdrage wilt leveren aan een liberale, sociale, groene en veilige leefomgeving, kom dan eens langs bij de Renkumse VVD om te kijken waar u kunt helpen. U bent van harte welkom.